

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/74/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312210284
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312210284.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s. r. o., IČO: 45535108, so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, zast. advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, proti odporcovi: T. R., nar. XX.XX.XXXX XX, bytom L., V. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, IČO: 42305675, so sídlom Zvolen, J. Bánika 2009/2, zast. JUDr. Viliamom Glézlom, advokátom, so sídlom AK Banská Bystrica, Nemčianska 25, o zaplatenie 182,20 € s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/70/2013-59 zo dňa 24. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil navrhovateľovi nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 81,76 € na účet jeho právneho zástupcu, vedený vo K. banke, a. s., pobočke zahraničnej banky, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia p o t v r d z u j e.

Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania vo výške 17,52 € k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Viliam Glézla, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania, odporcovi náhradu trov nepriznal.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 OSP, keď odporca bol v konaní úspešný, preto jemu resp. vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane patrí náhrada trov konania. Odporcovi žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal, vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 81,76 €, pozostávajúcich z odmeny za 3 úkony právnej pomoci, z toho jeden po 26,56 €, jeden úkon po 13,28 € a jeden po 18,26 €, režijného paušálu 2x 7,81 € + 1x 8,04 €, to všetko v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. Za tarifnú hodnotu súd považoval sumu uplatnenej istiny, nie sumu, vyčíslenú vedľajším účastníkom ako súčet istiny a úrokov z omeškania ku dňu podania vyjadrenia vo veci. V zmysle § 10 ods. 2 uvedenej vyhlášky je rozhodujúcou výška uplatnenej pohľadávky ku dňu začatia poskytovania právnej služby. Uplatnenou pohľadávkou bola nepochybne zmluvná pokuta ako je špecifikovaná vyššie, všetky ostatné uplatnené nároky sú len jej príslušenstvom.

Proti rozhodnutiu okresného súdu v časti výroku, ktorým súd rozhodol, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 81,76 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, podal navrhovateľ v súlade s § 204 ods. 1 OSP odvolanie.

V súlade s § 220 OSP navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu trov konania neprizná a zaväzuje vedľajšieho účastníka nahradiť navrhovateľovi trov odvolacieho konania. Odvolanie navrhovateľ podal v súlade s § 205 ods. 2 písm. f) OSP, z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ uviedol, že jedným z predpokladov potrebným na vznik nároku na náhradu trov konania je účelnosť trov vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Nevyhnutné sú tie trov, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napr. na zaplatenie súdnych poplatkov či hotových výdavkov. Trov právneho zastúpenia, ktoré sú súčasťou trov konania a ktoré si uplatňuje vedľajší účastník, neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. Súď musí vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených účastníkom. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03, v zmysle ktorého nie je porušením základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, ak účastníkovi, ktorý disponuje viacerými pracovníkmi, ktorí majú právnické vzdelanie, súď neprizná náhradu trov právneho zastúpenia, ak ich nepovažuje za účelne vynaložené. A práve vedľajší účastník bol na ochranu spotrebiteľa zriadený a teda má byť schopný v spotrebiteľských sporoch spotrebiteľov kvalifikovane zastupovať. Vedľajší účastník sa dal zastupovať advokátom, hoci zo samotnej podstaty vedľajšieho účastníka vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania. Vedľajší účastník paušálne vstupuje do konaní, pokiaľ ide o vyjadrenia, ide o identické typizované úkony, podľa vzoru, ktoré môžu byť generované aj automatizovane, pričom nemožno v každej jednej veci hovoriť o účelnom vynaložení trov právneho zastúpenia. Takéto konanie vedľajšieho účastníka nemožno považovať ani za dôkaz o jeho vóli, naplniť cieľ, pre ktorý bolo toto združenie založené. Vedľajší účastník je v tomto prípade združenie, založené za účelom ochrany spotrebiteľov, hlavnou činnosťou je ochrana práv spotrebiteľa. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými bolo umožnenie, aby mohli, vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia, zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Z hlavnej úlohy a cieľu spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Navrhovateľ nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie. Vedľajší účastník neposkytol ochranu práv odporcovi ako spotrebiteľovi, vstúpil do konania, už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel o akú právnu vec ide. Je otázne, či účelom vstupu do konania je ochrana spotrebiteľa, alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov (rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/375/13 zo dňa 19. 06. 2013).

Vedľajší účastník do konania neprinesol žiaden prínos, vo svojom vyjadrení, ako aj v mnohých iných konaniach žiadal návrh zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti.

Poukázal na to, že z ust. § 93 OSP nemožno žiadnym spôsobom vyvodit', že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka, podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať (rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05. 02. 2013), súď nemôže použiť ust. § 101 ods. 3 OSP na prípad vyjadrenia sa účastníka konania k vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky poskytnutými dotáciami jednak hradí výdavky spotrebiteľských združení a zároveň podporuje odbornosť spotrebiteľských združení ochrany práv spotrebiteľov.

Ďalej poukázal na novelu Občianskeho súdneho poriadku § 93 ods. 3 OSP účinnú od 01. 01. 2015, podľa ktorej ak vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie v napadnutej časti potvrdiť. Poukázal na to, že ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník a samozrejme má i právo na náhradu trov konania. V súlade s čl. 47 ods. 2

Ústavy SR má právo na právnu pomoc a teda v súlade s § 137 ods. 1 OSP aj na náhradu trov právneho zastúpenia.

Pokiaľ ide účelnosť trov právneho zastúpenia, poukázal na to, že práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom poukázal na absolútnu neplatnosť zmluvnej pokuty a ktorého závery boli prenesené do odôvodnenia rozsudku okresného súdu, boli dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľa, a teda mal priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Úkony, ktoré vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu v konaní vykonal, možno považovať za účelné z hľadiska toho, že ich vynaložením vedľajší účastník sledoval a priamo realizoval ochranu práv odporcu proti uplatňovanému nároku navrhovateľa. Úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia možno považovať za nevyhnutný z hľadiska toho, aby sa právny zástupca oboznámil s uplatňovaným nárokom v návrhu na začatie konania (jeho charakterom a právnym či skutkovým odôvodnením) a jeho prílohami (v prejednávanom prípade najmä so zmluvou o pripojení, faktúrami, všeobecnými obchodnými podmienkami). Úkon vyjadrenie k návrhu zas predstavuje vonkajší výstup myšlienkovvej činnosti právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ktorý svojimi dôsledkami mal za následok zamietnutie návrhu navrhovateľa. V rámci tohto podania bolo potrebné právne posúdiť zmluvu o pripojení vrátane dodatku, následne bolo potrebné právne rozanalyzovať ustanovenia zmluvy obsahujúce zmluvnú pokutu, so záverom o jej absolútnej neplatnosti. Skutočnosť, že súd teoreticky mohol návrh zamietnuť aj bez účasti vedľajšieho účastníka, nemôže ešte znamenať, že úkony, ktoré vedľajší účastník v konaní vykonal, a ktorý obsah sa preniesol do rozhodnutia súdu, nie sú úkonmi účelnými. Vedľajší účastník predmetnými úkonmi priamo úspešne realizoval obranu odporcu v konaní. Úkon odvolania zo dňa 30. 10. 2013 voči uzneseniu okresného súdu o nepripustení vedľajšieho účastníka do konania bol tak isto účelný, a to už len z dôvodu, že na základe neho odvolací súd uznesenie o nepripustení vedľajšieho účastníka do konania zrušil.

Zo samotnej skutočnosti, že vedľajší účastník je podľa svojich stanov založený za účelom ochrany spotrebiteľa, nemožno vyvodiť, že vedľajší účastník je sám o sebe spôsobilý kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi v súdom konaní poskytnúť. Vedľajší účastník nemá vo svojich radoch osobu s právnickým vzdelaním. Ochrana spotrebiteľa sa deje rôznymi formami, t. j. nie len v súdom konaní. Do konania vstúpil písomným podaním nezastúpený advokátom, až po obdržaní návrhu spolu s prílohami splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, účastník, na strane ktorého vystupuje, nenamietal jeho vstup do konania. Uviedol, že o žiadnu podporu zo strany ministerstva nepožiadaval ani žiadnu podporu nedostal.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

Pre správne rozhodnutie v konaní je potrebné primárne zodpovedať otázky, či vedľajší účastník bol oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Je nepochybné, že predmetom konania v prejednáwanej veci je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy; zmluvu uzavrel odporca ako spotrebiteľ a právny predchodca navrhovateľa v postavení dodávateľa. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, ktorý vstup do konania oznámil pred 31.12.2014.

Od účinnosti zmeny zák. 99/1963 Zb. a to zák. č. 353/2014 Z. z. účinného od 01.01.2015 sa v § 93 ods. 3 sa za prvú vetu vložila nová druhá veta. Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania je úkonom procesným, ktorého účinky nastávajú doručením takéhoto oznámenia súdu, vzhľadom na uvedené, keďže vedľajší účastník oznámil svoj vstup do 31.12.2014 súd posudzoval účinky tohto úkonu podľa účinnej úpravy v čase urobenia úkonu. Novela zákona zák. č. 353/2014 Z. z. účinná od 01.01.2015 nezakotvila žiadne prechodné ustanovenia; v zmysle ustálených procesných zásad sa preto zákon č. 353/2014 Z. z. v plnom rozsahu aplikuje na všetky neskončené súdne konania, podľa zásady zákazu retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014, zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované, a nie je možné spätne vyžadovať splnenie podmienok zavedených novou právnou úpravou, ktoré právnou úpravou účinná do 31.12.2014 nevyžadovala pre vstup vedľajšieho účastníka do konania (súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní).

Podľa § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Z ust. § 93 ods. 4 OSP vyplýva, že v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) a to priamo na základe zákonnej úpravy uvedenej v ust. § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Keďže ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 ods. 1 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danej veci došlo k zamietnutiu návrhu z dôvodu, že navrhovateľ uplatnil nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky nachádzajúcej sa v spotrebiteľskej zmluve.

V súlade s § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Prvostupňový súd rozhodol podľa správneho ustanovenia zákona. V konaní úspešnému odporcovi prvostupňový súd náhradu trov konania nepriznal, z dôvodu, že mu žiadne trovy konania nevznikli.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 142 až § 150 ustanovuje pravidlá pre rozhodnutie súdu o náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatnenie alebo bránenie práva. V prípade rozhodovania o náhrade trov konania pri plnom úspechu vo veci je táto zásada výslovne uvedená v § 142 ods. 1 OSP.

Pojem „účelnosť“ použitý v ustanovení § 142 ods. 1 OSP treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými.

Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu.

Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelné vynaložené považujú. Trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo na ochranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj keď účastníkovi vznikol nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že bol v konaní úspešný, každý úkon

alebo každé iné vynaloženie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania (i vedľajším účastníkom konania) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že vedľajší účastník oznámil vstup do konania dňa 04.04.2013, až po doručení návrhu s prílohami konal v zastúpení advokátom, v zastúpení právny zástupcom podal tiež úspešne odvolania proti rozhodnutiu súdu o nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania. K zamietnutiu návrhu uplatňovanej zmluvnej pokuty došlo v dôsledku kvalifikovanej obrany, poskytnutej odporcovi prostredníctvom vedľajšieho účastníka, ktorý po oboznámení sa s návrhom zaslal súdu vyjadrenie k návrhu na začatie konania zo dňa 19. 09. 2014. V tomto písomnom podaní vedľajší účastník kvalifikoval navrhovateľom uplatňovanú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu jej neurčitosti, neprimeranosti a navyše poukázal na skutočnosť, že zmluvná pokuta rovnakého významu bola právoplatne vyhlásená za neprijateľnú viacerými súdnymi rozhodnutiami, čo pre navrhovateľa predstavuje zákonný zákaz jej ďalšieho uplatňovania. Uvedená argumentácia pritom bola dôvodom pre zamietnutie návrhu navrhovateľa. Okolnosť, že na absolútnu neplatnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky musí prihliadať súd ex offio nie je pre posúdenie dôvodnosti a účinnosti obrany vedľajšieho účastníka na strane odporcu relevantná, a to už len z dôvodu, že v prejednávanom prípade nedošlo k posudzovaniu prijateľnosti navrhovateľom uplatňovanej zmluvnej pokuty (s následným zamietnutím návrhu navrhovateľa v tejto časti) z úradnej povinnosti, ale práve na návrh vedľajšieho účastníka, ktorý neprijateľnosť zmluvného dojednania, od ktorého navrhovateľ odvodzoval svoj nárok, v rámci ochrany práv spotrebiteľa uplatňoval. Úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia treba považovať za nevyhnutný a účelný, pretože len na základe tohto úkonu dochádza k zastúpeniu a právny zástupca sa musí oboznámiť s uplatňovaným nárokom v návrhu na začatie konania, zvoliť prostriedky postupu v konaní. Úkon - odvolania proti rozhodnutiu súdu o nepripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorému bolo vyhovené, bol tiež nevyhnutný, a teda účelný.

Pokiaľ navrhovateľ v rámci svojho odvolania dôvodil, že vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie musí byť zo svojej podstaty schopný samostatne poskytovať právnu pomoc v súdnych konaniach, je potrebné zdôrazniť nasledovné: Podľa článku 29 Ústavy SR sa právo združovať sa zaručuje každému a výkon tohto práva je možné obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných. Preto sa v občianskych združeniach (s výnimkou platiacou pre odborové organizácie podľa § 2 ods. 4 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov) môžu združovať akékoľvek subjekty práva, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sú odborne spôsobilé vykonávať všetky činnosti, ktoré to ktoré občianske združenie vykonáva. Preto napríklad občianske združenie, ktorého účelom je ochrana práv spotrebiteľa, môže byť tvorené napríklad výlučne len laikmi z oblasti práva a svoju činnosť v rámci súdnych konaní nutne realizovať (ak chce ochranu spotrebiteľa v súdnom konaní efektívne zabezpečiť) prostredníctvom tretích splnomocnených osôb, napríklad prostredníctvom advokáta. A rovnako môže byť takéto združenie tvorené odborníkmi z oblastí ochrany spotrebiteľa pôsobiacimi napríklad v oblasti potravinárstva, skúšobníctva kvality výrobkov a pod., ktorá skutočnosť by rovnako neznamenal, že uvedené osoby dokážu spotrebiteľovi poskytnúť kvalifikovanú pomoc aj v súdnom konaní bez pomoci právne kvalifikovanej osoby. Zo samotnej skutočnosti, že vedľajší účastník je podľa znenia svojich stanov založený za účelom ochrany spotrebiteľa, teda nemožno (tak ako to urobil navrhovateľ) ešte vyvodiť, že vedľajší účastník je sám o sebe spôsobilý kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi v rámci súdneho konania poskytnúť. Uvedené platí tým skôr, že v konaní nebolo preukázané, že by členmi vedľajšieho účastníka boli osoby, ktoré majú právnické vzdelanie.

Možno teda uzavrieť, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal v rámci konania úkony nevyhnutné pre úspech vedľajšieho účastníka (i odporcu) vo veci, t. j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu. Preto sa nemožno stotožniť s úvahami navrhovateľa o neúčelnosti trov vedľajšieho účastníka, a to ani na základe úvahy, že vedľajší účastník použil rovnakú argumentáciu pri zdôvodňovaní neoprávnenosti nároku uplatneného navrhovateľom, keďže sám navrhovateľ uvádza v návrhoch rovnaké tvrdenia a právnu argumentáciu.

Pokiaľ odvolateľ podmienky prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka a následne i jeho nároku na náhradu trov konania odvodzoval od novely Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. 1. 2015, a ktorá sa dotkla aj postavenia vedľajších

účastníkov podľa § 93 ods. 2 OSP v konaní, uvedená argumentácia je pre prejednávaný prípad irelevantná. K definujúcim znakom právneho štátu totiž patrí zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty. Preto platí, že právne predpisy nepôsobia späť (lex retro non agit) a právne vzťahy a nároky z nich vyplývajúce sa musia spravovať normami, ktoré platili v čase ich vzniku. Pokiaľ teda z obsahu súdneho spisu vyplýva, že vedľajší účastník doručil svoje oznámenie o vstupe do konania do 31. 12. 2014, zároveň je zrejmé, že účinky tohto vstupu nastali už uvedeným okamihom jeho doručenia okresnému súdu (k uvedenému pozri napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 33/2006, sp. zn. 5 Cdo 201/2004, R 57/2009, sp. zn. 3 Cdo 188/2012, sp. zn. 3 Cdo 384/2012, sp. zn. 7 Cdo 67/2013, sp. zn. 3 Cdo 319/2009, sp. zn. 1 Cdo 234/2004 a pod.), odvolací súd pri neexistencii prechodných ustanovení k zmene právnej úpravy od 1. 1. 2015 nevidel žiaden priestor pre aplikáciu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. 1. 2015, a to osobitne s poukazom na skutočnosť, že citovaná novela Občianskeho súdneho poriadku sa nijako nedotkla otázky posudzovania účelnosti jednotlivých úkonov, ktoré vedľajší účastník v konaní vykonal.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti o trovách konania vedľajšieho účastníka potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP, keď výška priznaných trov právneho zastúpenia v konaní nebola zo strany navrhovateľa namietaná, preto sa nestala predmetom skúmania odvolacieho súdu.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 OSP. Navrhovateľ, hoci si trovy odvolacieho konania uplatnil, nebol v odvolacom konaní úspešný. Preto navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nevzniklo. Vedľajší účastník na strane odporcu si právo na náhradu trov odvolacieho konania uplatnil riadne a včas v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Na základe uvedeného odvolací súd zaviazal navrhovateľa, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, k povinnosti uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania v celkovej sume 17,52 € za jeden úkon právnej služby a to podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa spolu s paušálnou náhradou výdavkov (režijný paušál) za uvedený úkon právnej služby. Z tarifnej hodnoty veci (suma 182,2 €) predstavuje tarifná odmena za jeden úkon právnej služby 9,13 € (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1, s použitím § 13a ods. 2 písm. b/ Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov, ďalej aj "Vyhláška"), režijný paušál 8,39 € (§ 16 ods. 3 Vyhlášky), spolu 17,52 €.

Podľa § 149 ods. 1 OSP je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.